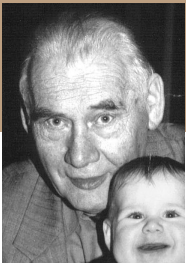

Miðvikan

Símun Jóhan Wolles:

Gamli Sloan fekk abban at roykja

Í hesum seinasta parti frásøgnum hjá Símun Jóhan Wolles verður fyrst farið til Trøllanesar

4. partur

Nú verður komið til seinasta partin av frásøgnum hjá Símun Jóhan Wolles, sum andaðist 8. september. Ein forkunnug frásøgn, sum takkað verið honum er varðveitt er henda:

Undir fyrra veraldarbardaga fekst eingin olja. Men Axel Olsen úr Klaksvík fann fram til, at bátarnir kundu nýta lýsi í staðin. Men hetta dálkaði so sera illa. Lisa, sum seinni giftist við Eliseus Jacobsen av Syðradali, kom tá fram við uppskoti um at nýta land til at reinsa motorarnar. Hesum hugskoti loftaði motorsnillingurin Andrias á Oyrarbakka. Hann gav motorinum nakrar innspræningar av landi, og teir vórðu gullreindir.

Eini 85 ár seinni komu serfrøðingar hjá oljufeløgum fram til tað sama, nevniliga at land reinsaði motorar! Hesa frásøgn hjá Símun Jóhan helt ommudóttir Lisu, Elin Heinesen, vera so áhugaverda, at hon skrivaðu eina grein um hetta í einum av stóru donsku bløðunum.

Aftur til Símun Jóhan:

Gamli Sloan fekk Rosenmeyer at roykja

Hetta er farið fram á sumri 1896. Abbi, Rosenmeyer, lá, sum so mangan í songini ringur av astma. Fyri at lætta um vóru eini ráð at roykja astmapulvur, og so var eisini hendan dagin. Hann lá uppi í eini koyggjusong og roykti.

Ráðini at roykja astmapulvur

hevði hann fingið frá gamla Sloan. Eg minnst, at Andrew Sloan helt fyrri, at abbi mundi vera einasti maður, sum pápi hansara hevði lært at roykja.

Knappliga heldur abbi fyri við ommu: "Katrína, fá mær einar hosur, eg fari heim til Mikladals." "Tú til Mikladals", heldur hon fyrri, "tú vinnur ikki niðan á Súrlág". Súrlág liggur uppi undir Brøttubrekku niðan frá bygdini. Men so løgið kann tað vera. Tá abbi kom niðan í Súrlág, tá lætnaði astman av honum, og hann gjørdist ikki trongur aftur fyrr enn Tollaksmessudag í 1913, skaðadagin sum rakti Norðoyggjar so hart, tá tvey áttamannafor og eitt seksmannafor gingu burtur.

Abbin mundi hava ánilsí

Hetta var størsti vanlukkudagur við árabátum síðan 1500 talið. 19 mans mistu lívið, og 13 einkur sótu eftir við 43 børnum. Allir arbeiðsførir mans á Skarði, sjei í tali, umkomust, og hetta gav hesi bygdini deyðamein.

Oluffa fastur (har Símun Jóhan vaks upp) mintist tað so væl, hvussu abbi gekk inn og út hendan dagin. Tað var sum stór neyð gekk á hann. Hann segði tó einki. Tá hann sá, at kíkar og árar rókust niðri á Buginum, skilti hann, at ikki alt visti væl við.

Símun Petur, pápabeiggi, og pápi vóru heima í Mikladali og róðu út. Abbi visti ikki, um teir lógu heima ella vóru úti hendan feigdardagin.

Mikladalsmenn høvdu verið niðri í fjøru at kanna líkindini, men teir fóru ikki til útróðrar, tí tað var so nógvur dráttur í sjónum. Tað dámdi teimum ikki, og til alla lukku fóru teir aftur til hús.

Hoyrði barnagrát í haganum

Aftur til abba í 1896. Henda áður-nevnda dag lá mjørki omanum røkur – oman um hálvan hagan. Hann fór, sum áður sagt, til Mikladals, tó hann ikki visti hvørji ørindi hann hevði. Tað var løgið, men tað er meir millum himmal og jørð enn nakar kann forklára. So var eisini hesaferð.

Komin heim á Vørðu í Mikladali, reiv nakað í mjørkan. Abbi helt tað vera løgið, at fólk vóru at siggja í bønum. Tað var jú um summarið og farið av tíð til váring. Hann helt so leiðina oman. Komin nakað oman

Gamli Rosenmeyer og konan Kathrina við børnum. Tey eru standandi f.v. Versonurin Billu Jógvan og kona hansara Anna, Berint, Óli, Johan og Oluffa

Systkini í Uppistovu. F.v. Óli, Karin, Rosenmeyer, Kirstin, Helgi, Jóhanna, Amanda og Símun Johan saman við mammuni

fram um Klossustein, hoyrði hann barn gráta. Hann var sjálvandi illa við. Hetta var jú langt frá húsum heilt uppi í Kambi. Abbi fór at ganga eftir grátinum, sjálvt um hann var illa við, sum einki løgið var. Har skuldi jú einki barn verið. Men tað var eitt barn. Tað var Dánjal í Hústovu, sum var um 2 ára aldur. Hvussu hann var komin niðan har, er framvegis ein óloyst gáta.

Hetta var á sumri, so bøggarðarnir vóru í fullhøgum standi. Hvussu kundi ein so lítill drongur vera komin um bøggarðin? Hvussu kundi

eitt lítið barn, sum var í túninum og spældi, vera komið so langt niðan uttan at vera borin, ja, tað verður framvegis ósvarað. Og hvør segði við abba at fara til Mikladals?

Góður mikladalstúrur

Men fyri abba var hetta ein góður Mikladalstúrur. Umframt gleðina at finna Dánjal, so fekk hann besta lamb, sum kom á Hústovugarðin tað heystið. Og hann varð ofta lívgaður av teimum alla sína tíð. Dánjal Eliassen kom til mans og førði skip og er umtalaður í sigling-

arsøguni fyri Suðuroy. Hann var skipari á Egeriu í 1918 og 1919. Men hann doyði bert 27 ára gamal í 1921.

Jú mangt er millum himmal og jørð, sum vit ikki skilja!

Dánjal Eliassen, sum Rosenmeyer fann 2 ára gamlan í haganum

Komandi partur

Í komandi parti verður tann fyrri av tveimum pørtum um Poul Müller, sum var kolonistjóri í Grønlandi um næstseinasta aldaskifti.